

Kaupunginhallitus 08.11.2021 § 393

§ 393

Eräiden kaupunginhallituksen vanhojen päätösten kumoaminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Sarekoski Kimmo
Ruschetti Sarah
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus

1

kumoo 16.9.1980 14 § sekä 22.9.2008 6 § kaupungin henkilöstöä koskevat päätöksensä lepotaun kuulumisesta työaikaan.

2

toteaa, että niiden toimintojen osalta, jotka ovat noudattaneet edellä kumottuja päätöksiä, ryhdytään noudattamaan kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten määräyksiä toimialan johdon yhteistyössä henkilöstön kanssa suunnittelemassa aikataulussa.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Puheenjohtaja Aaltosen ym. kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen:

Kaupunginhallitus kumoo 1.1.2023 alkaen 16.9.1980 14 § sekä 22.9.2008 6 § Espoon kaupungin henkilöstöä koskevat päätöksensä lepotaun kuulumisesta työaikaan.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus kumosi 1.1.2023 alkaen 16.9.1980 14 § sekä 22.9.2008 6 § Espoon kaupungin henkilöstöä koskevat päätöksensä lepotaun kuulumisesta työaikaan.

Selostus

Kaupunginhallitus on tehnyt 16.9.1980 ja 22.9.2008 päätökset lepotaun järjestämisestä tietyissä tehtävissä. Ensimmäinen päätös koski eräiden viranhaltijaryhmien oikeutta ruokailla työaikana. Toinen päätös vahvisti periaatteet, joilla sovellettiin silloisen KVTES:in 27 § 1 momentin päivittäistä lepotaukoja/ruokailutaukoa koskevaa poikkeusmääräystä, eli mahdollisuutta ruokailla työaikana. Viimeksi mainitun päätöksen mukaan kaupunginjohtajan piti nimetä ne tehtävät tai ryhmät, joissa poikkeusta sovelletaan. Kaupunginjohtaja päätti kahdella päätöksellä, 4.11.2008 ja

20.4.2009, näistä asioista. Nämä päätökset menettävät sitovuutensa kaupunginhallituksen päätösten tultua kumotuksi.

Jatkaessaan nykytilanteessa erilaisten lepotaukokäytäntöjen ylläpitämistä kaupunki työnantajana syyllistyisi tasapuolisen kohtelun vaatimuksen rikkomiseen. Toiseksi työnantajaa sitovat virka- ja työehtosopimukset, KVTES ja SOTE-sopimus, eivät myöskään salli ns. joutuisaa ruokailua kuin vain niissä poikkeuksellisissa tapauksissa, joissa jaksotyöaikamuodossa työskentelevien irtautuminen työtehtävistä työn kärsimättä ei ole mahdollista. Lepotauon antaminen työntekijöille on työnantajaa velvoittava pääsääntö. Työnantaja ei voi siten ylläpitää sellaisia lepotaukokäytäntöjä, jotka ovat selvästi sopimusten vastaisia.

Siirtymistä lepotauon pitämiseen koko kaupungin osalta on käsitelty kaupunkitasoisessa yhteistoimintaneuvottelussa viimeksi syksyllä 2020, jolloin todettiin KVTES:in velvoittavan lepotauon järjestämiseen ja tätä koskevan jatkokäsittelyn tapahtuvan toimialoilla työpaikkakokouksissa.

Virka- ja työehtosopimusten määräykset

Voimassa olevan KVTES:in 2020 – 21 työaikaluvun 25 §:n 1 momentin mukaan, jos vuorokautinen työaika on kuutta tuntia pitempi eikä viranhaltijan tai työntekijän työpaikalla ole ole työn jatkumisen kannalta välttämätöntä, hänelle on annettava työvuoron aikana vähintään puolen tunnin lepoaika (ruokailutauko), jota ei lueta työaikaan ja jonka aikana viranhaltija tai työntekijä saa esteettömästi poistua työpaikalta. Jollei lepoaikaa voida virka- tai työtehtävien laadun vuoksi järjestää, viranhaltijalle tai työntekijälle on annettava tilaisuus aterioida työpaikalla työaikana.

Edellä olevan kohdan soveltamisohjeen mukaan määräys muussa kuin jaksotyöajassa työskentelevien henkilöiden osalta työaikana ruokailusta tulee sovellettavaksi vain niissä poikkeuksellisissa tapauksissa, joissa ruokailutauon järjestäminen ei ole toiminnallisista syistä mahdollista.

Johtopäätökset

Lepotauon järjestämisen täytäntöönpanosta pidettiin syksyllä 2020 kaupunkitasoinen yhteistoimintaneuvottelu, jonka tarkoituksena oli käydä läpi ajankohtaista tilannetta niistä yksiköistä, joissa noudatetaan liukuvaa työaikaa ja joissa ruokaillaan KVTES:in ja SOTE-sopimuksen vastaisesti ja tarpeettomasti joutuisasti, vaikka lepotauon järjestäminen on tosiasiallisesti mahdollista toteuttaa. Yhteistoimintaneuvotteluissa työnantaja totesi järjestävänsä työterveyspalveluissa sekä hyvinvoinnin ja terveyden toimialan lastenpsykiatrisessa yksikössä, lasten kuntoutuspalvelut yksikössä ja avosairaanhoidon ravitsemusterapeuteille lepotauon. Samalla työnantaja totesi ryhtyvänsä valmistelemaan kaupunginhallituksen vanhojen päätösten kumoamista. Valmistelu asiassa kuitenkin venähti siten, että esitys on annettu vasta nyt kaupunginhallitukselle.

KVTES:in ja SOTE-sopimuksen lepotaukoa koskevien määräysten vastainen tila on tällä hetkellä vielä voimassa eräissä edellä mainituissa hyvinvoinnin ja terveyden toimialan yksiköissä. Työterveyspalveluissa siirryttiin jo vuoden vaihteessa 2020-2021 noudattamaan KVTES:in lepotaukoa koskevia määräyksiä, joten lepotauko ei ole enää työajaksi luettavaa aikaa.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi